

Vergaderjaar 2007–2008

21 501-07

Raad voor Economische en Financiële Zaken

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 600

VERSLAG VAN EEN ALGEMEEN OVERLEG

Vastgesteld 28 februari 2008

¹ Samenstelling:

Leden: Van der Vlies (SGP), Vendrik (GroenLinks), Blok (VVD), voorzitter, Ten Hoopen (CDA), ondervoorzitter, Weekers (VVD), Gerkens (SP), Van Haersma Buma (CDA), De Nerée tot Babberich (CDA), Dezentjé Hamming (VVD), Omtzigt (CDA), Koşer Kaya (D66), Irrgang (SP), Luijben (SP), Kalma (PvdA), Blanksma-van den Heuvel (CDA), Cramer (ChristenUnie), Van der Burg (VVD), Tony van Dijk (PVV), Spekman (PvdA), Heerts (PvdA), Gesthuizen (SP), Ouwehand (PvdD), Tang (PvdA) en Vos (PvdA).

Plv. leden: Van der Staaij (SGP), Halsema (GroenLinks), Remkes (VVD), Jonker (CDA), Aptroot (VVD), Van Gerven (SP), Jan de Vries (CDA), Van Hijum (CDA), De Krom (VVD), De Pater-van der Meer (CDA), Pechtold (D66), Kant (SP), Ulenbelt (SP), Van der Veen (PvdA), Anker (ChristenUnie), Nicolai (VVD), De Roon (PVV), Van Dam (PvdA), Smeets (PvdA), Karabulut (SP), Thieme (PvdD), Heijnen (PvdA), Roefs (PvdA) en Mastwijk (CDA).

² Samenstelling:

Leden: Van der Vlies (SGP), Vendrik (GroenLinks), Kant (SP), Blok (VVD), Ten Hoopen (CDA), Weekers (VVD), Van Haersma Buma (CDA), De Nerée tot Babberich (CDA), Aptroot (VVD), voorzitter, Dezentjé Hamming (VVD), Omtzigt (CDA), Koşer Kaya (D66), Luijben (SP), Van der Veen (PvdA), Kalma (PvdA), Van Gerven (SP), Blanksma-van den Heuvel (CDA), Cramer (ChristenUnie), Tony van Dijk (PVV), Gesthuizen (SP), Ouwehand (PvdD), Heijnen (PvdA), Tang (PvdA) en Vos (PvdA), ondervoorzitter.

Plv. leden: Van der Staaij (SGP), Van Gent (GroenLinks), Roemer (SP), Van der Burg (VVD), Jonker (CDA), Snijder-Hazelhoff (VVD), Jan de Vries (CDA), Van Hijum (CDA), Van Beek (VVD), Boekstijn (VVD), De Pater-van der Meer (CDA), Van der Ham (D66), Gerkens (SP), Vermeij (PvdA), Kuiken (PvdA), Anker (ChristenUnie), De Roon (PVV), Irrgang (SP), Thieme (PvdD), Heerts (PvdA), Besselink (PvdA), Depla (PvdA) en Mastwijk (CDA).

De vaste commissie voor Financiën¹ en de commissie voor de Rijksuitgaven² hebben op 7 februari 2008 overleg gevoerd met minister Bos van Financiën en staatssecretaris De Jager van Financiën over:

- **Verslag van de Ecofin Raad d.d. 21 januari 2008 (21 501-07, nr. 596);**
- **Agenda voor de Ecofin Raad d.d. 12 februari 2008 (21 501-07, nr. 596);**
- **Communicatie met de Europese Commissie over securities lending (31 083, nr. 7);**
- **Fiche Richtlijn tot wijziging van enkele bepalingen van BTW-richtlijn 2006/112/EG (verruiming BTW-regime elektriciteit en aardgas) (22 112, nr. 598, fichenr. 1);**
- **Fiche Mededeling basiselementen voor ontwikkeling van een BTW-fraudebestrijdingsstrategie in de EU (22 112, nr. 599);**
- **Lijst van vragen en antwoorden over het rapport van de Algemene Rekenkamer bij de Nederlandse EU-lidstaatverklaring (31 095, nr. 3);**
- **Verslag van een schriftelijk overleg over het Jaarverslag 2006 van de Europese Rekenkamer (24 202, nr. 22);**
- **Witboek hypothecaire financieringen; informatie en kabinetsstandpunt (22 112, nr. 605).**

Van dit overleg brengen de commissies bijgaand beknopt verslag uit.

Vragen en opmerkingen uit de commissies

De heer **De Nerée tot Babberich** (CDA) merkt op dat volgens het rapport van de Europese Rekenkamer 61% van de EU-uitgaven onvolkomenheden bevat. Bij een begroting van circa 100 mld. is dat 61 mld. Op grond daarvan zou Nederland niet moeten meewerken aan de dechargeverlening. De controle in Nederland is goed op orde, ook wat betreft de afdracht van eigen middelen, maar hierdoor komen wel allerlei zaken naar voren die bij andere landen onduidelijk zijn. Er moeten waarschijnlijk miljoenen worden terugbetaald omdat er fouten zijn gemaakt bij de EFRO-programma's. Daarnaast kon men zowel in Brussel als via het btw-compensatiefonds btw terugontvangen en dat was een keer te veel. Het ministerie van Financiën heeft maatregelen genomen, zodat men nog maar een keer

btw kan terugkrijgen. In Griekenland werd minder afgedragen, omdat het bruto nationaal product volgens de statistieken lager was. Omdat er geen controle plaatsvindt, ontvangt dit land meer van de EU en wordt er niets teruggevorderd. Bij welke andere landen vindt controle plaats door de nationale rekenkamer?

Het beleid van het Federal Reserve System in de Verenigde Staten is om de bestedingen te vergroten door de rente te verlagen, terwijl een van de oorzaken van de crisis is dat de rente te laag was. Als dat in sommige lidstaten in Europa ook gebeurt, kan de grens van 3% worden overschreden. Een aantal landen heeft een negatief begrotingssaldo. Volgens de Commissie kloppen de vooronderstellingen bij het Franse beleid waarschijnlijk niet. De Franse regering zegt regelmatig het beleid bij te zullen stellen. Wanneer gebeurt dat echt? In het verleden is het Stabiliteits- en Groeipact aangepast toen een ander groot land in de gevarenzone kwam. Dat zou weer kunnen gebeuren door een gezamenlijk optreden van Frankrijk en enkele andere lidstaten. Het is noodzakelijk om een debat te voeren over de consequenties van de kredietcrisis voor het toezicht, omdat zowel de autoriteiten als de credit rating instituten hebben gefaald. Moeten de regels van Basel-II worden aangescherpt? Komt dit in de Ecofin Raad aan de orde bij de debriefing over de G7?

Het pinsysteem is door de banken ingevoerd en berust niet op een wet, zodat de invoering van het Single Euro Payments Area (SEPA) ook aan de markt kan worden overgelaten. Als dit ondanks de bezwaren van de gebruikers van de bankdiensten en van het parlement toch duurder is dan het nationale systeem, kan daar dan iets aan worden gedaan?

In juni 2007 heeft de raad aan het Economic Policy Committee (EPC) gevraagd een rapport op te stellen over de doelmatigheid van economische instrumenten voor klimaat- en energiebeleid. Wat is het regeringsstandpunt op dit gebied?

Er zijn berichten dat er geld wegstroomt naar het buitenland, omdat er geen rentebox is. Dat houdt in dat het hebben van een rentebox geld oplevert en dus geen staatssteun kan zijn. Kan dit nogmaals worden benadrukt in Brussel? Overigens is het overzicht van zzp-regelingen in andere landen dat de minister van Sociale Zaken zou verstreken, tot op heden nog niet gekomen. Mede dankzij de Nederlandse inzet is een onafhankelijke beoordelingscommissie onder leiding van de heer Stoiber bezig om te komen tot betere regelgeving. Wordt dit beleid voortgezet?

De heer **Weekers** (VVD) vraagt naar de omvang van de risico's van de EFRO-programma's en de dubbele btw-compensatie. Hij is van mening dat geen decharge moet worden verleend, gezien het rapport van de Algemene Rekenkamer en het feit dat de Europese Rekenkamer voor de dertiende keer geen goedkeurende verklaring heeft kunnen geven. Er is in het afgelopen jaar geen voortgang geboekt. Na het aftreden van de Europese Commissie is indertijd een nieuw bureau voor fraudebestrijding OLAF ingesteld, maar dat is volgens de Algemene Rekenkamer deels onvolledig en inconsistent over onregelmatigheden.

De Commissie zou de dg's kunnen opdragen om te komen tot een eenduidige rapportage om inzicht te geven in het financieel beheer van de Europese middelen, omdat elke lidstaat zich daarover moet verantwoorden. Dat kan ook een aansporing zijn om tot een lidstaatverklaring te komen, waartoe Nederland het initiatief heeft genomen. Denemarken, Zweden, het Verenigd Koninkrijk en Oostenrijk zijn hier al mee bezig. Bij het stemmen tegen de dechargeverlening kan met deze landen een krachtig signaal worden gegeven van een gekwalificeerde minderheid, zodat de Commissie en andere lidstaten zich meer inzetten voor een lidstaatverklaring. Bij lidstaten waar de controle niet op orde is, moet het percentage van de toegekende subsidie waarover onregelmatigheden zijn geconstateerd, worden teruggevorderd. Verder moeten subsidiebedragen voor de toekomst worden bevroren totdat deze landen voldoen aan de regels.

Er moet worden verlangd dat de Europese Commissie binnen een halfjaar krachtige maatregelen neemt, zodat vertrouwen ontstaat dat de financiën op orde komen. Bij de besprekingen over het nieuwe eigenmiddelenbesluit kan worden overwogen om een bonus-malussysteem in te voeren waarbij goed gedrag wordt beloond en slecht gedrag bestraft. De Europese Commissie heeft een annual summary verplicht gesteld. Kan dat worden opgewaardeerd tot een echt verantwoordingsdocument?

In het verslag wordt melding gemaakt van Solvency II, waarbij het ministerie van Financiën, de Nederlandsche Bank en de branche eensgezind optreden. Is de verwachting dat de Ecofin Raad hiermee akkoord gaat? Wanneer komt dit aan de orde? Wordt de Kamer geïnformeerd als er wijzigingen zijn waardoor de Nederlandse belangen in het geding komen? Is er sprake van harmonisatie en coördinatie van het toezicht op de banken in een gemeenschappelijk kader of in de vorm van groepstoezicht? Heeft het gevolgen voor de Europese Centrale Bank als Frankrijk voorzitter van de Europese Raad is? Er moet geen politieke bemoeienis zijn met het beleid van de ECB.

Bij de doelmatigheid van economische instrumenten voor klimaat- en energiebeleid hoeven de veilingopbrengsten volgens de Ecofin niet voor EU-doelen geoormerkt te worden. Wat zijn de kosten en baten voor Nederland, zowel in budgettaire zin als voor het bedrijfsleven?

In het Witboek hypothecaire financieringen staat dat er eerst nader onderzoek moet plaatsvinden. In de bijlage over de algemene effectbeoordeling die wordt genoemd in voetnoot 3, staat op pag. 26 en 27 dat wetgeving de meest doeltreffende beleidsoptie is bij het stellen van nadere eisen op het gebied van precontractuele informatie, eenduidige berekening van de kosten van een lening, verantwoorde kredietverstrekking en liberalisering van de mogelijkheden van vervroegde aflossing. In Nederland is op een aantal van deze terreinen al beleid ontwikkeld als gevolg van bepaalde affaires. Kan de minister toezeggen dat hij er in een vroeg stadium bij is, om te voorkomen dat per 1 januari 2009 nieuwe regelingen worden ingevoerd die een jaar later achterhaald zijn door regelgeving uit Brussel? Hierbij moet niet worden aangesloten bij de richtlijn inzake consumentenkrediet.

De heer **Irrgang** (SP) is van mening dat het voor alle burgers van Europa onacceptabel is dat de Europese Rekenkamer nog nooit een goedkeurende verklaring heeft kunnen geven over de begroting van de Europese Unie, waarbij 80% van het geld wordt besteed via de lidstaten. Nederland heeft nu een lidstaatverklaring over de besteding van deze middelen. Vorig jaar werd gezegd dat Oostenrijk, Hongarije en Luxemburg hier positief tegenover staan. Is er vooruitgang te melden op dit gebied, bijvoorbeeld dat Spanje hiertoe overgaat? Duitsland beroept zich op zijn federale structuur, maar in Nederland bestaan ook verschillende bestuurslagen. Kunnen de lidstaten die beschikken over een lidstaatverklaring, gezamenlijk besluiten om niet in te stemmen met dechargeverlening, omdat er geen verbetering is geboekt? De Europese Commissie is verantwoordelijk voor het toezicht op de controle van de lidstaten op de besteding van Europees geld. De minister noemt dit toezicht «matig effectief». In welke landen is het niet op orde? Kan de Commissie de lidstaten noemen die er een potje van maken, als een vorm van naming en shaming? Een ruime Kamermeerderheid heeft laten weten tegenstander te zijn van stemmen met geleende aandelen. In de brief over securities lending schrijft de minister dat hij dit een interessante gedachte vindt en vraagt hij om meer transparantie. Is hij hier ook een tegenstander van? Komt hij met voorstellen in Europees verband?

De bestrijding van btw-fraude is bij uitstek een zaak voor Europese samenwerking, omdat dit op nationaal niveau niet lukt bij grensoverschrijdend handelsverkeer. In de reactie van de staatssecretaris wordt als argument ingebracht dat door een gezamenlijke aanpak administratieve verplicht-

tingen kunnen ontstaan. Daar staat tegenover dat het noodzakelijk is om die fraude aan te pakken. Stelt Nederland zich hierbij constructief op? Er is een minitop geweest van de vier grote Europese landen over verbetering van het toezicht op de internationale financiële markten, terwijl de grote en de kleine landen dat samen moeten uitvoeren. Waarom staat dit niet op de agenda?

Het kabinet reageert kritisch op het Witboek hypothecaire financieringen, maar de consequenties voor Nederland zijn niet geheel duidelijk. Kan de minister hierop ingaan?

De heer **Tang** (PvdA) sluit zich aan bij het advies om geen decharge te verlenen, omdat het noodzakelijk is om het vertrouwen te herstellen door beter verantwoording af te leggen over de besteding van de middelen. De regels moeten gelden voor alle lidstaten. Als een groot land als Frankrijk zich er niet aan houdt, kan dat ertoe leiden dat Nederland deze regels ook niet meer accepteert. Dringt de minister erop aan dat Frankrijk in de buitensporigtekortprocedure terecht komt als het begrotingstekort niet voldoende afneemt?

Op de Ecofin Raad van 21 en 22 januari is al gesproken over de financiële stabiliteit. Er zijn zorgen over het toezicht dat achter de feiten aanloopt. Wordt er gesproken over verbetering van het toezicht? Wat is de rol van Nederland daarbij?

De argumenten die in de kabinetsreactie op het Witboek hypothecaire financieringen naar voren worden gebracht tegen het maximaleren van de vergoeding bij vervroegde aflossing zijn niet erg overtuigend. Er wordt gezegd dat hoge inkomens er voordeel bij hebben, alsof jaloezie daarbij een argument is, terwijl er tegelijkertijd publiek geld aan wordt besteed. Vervroegde aflossing kan bijdragen aan concurrentie op de hypotheekmarkt, omdat men dan makkelijker kan veranderen van aanbieder. Consumenten hebben in de regel niet in de gaten dat zij zich verplichten tot een soort optiewaarde. Als maximalering leidt tot een iets hogere rente, kan dat ertoe leiden dat zij zich meer bewust worden van de waarde van die optie. Er is al vaker gezegd dat de btw-heffing een belemmering vormt voor scholen om een pool te vormen om leraren te kunnen uitlenen. Is het mogelijk om binnen Europa te komen tot een btw-vrijstelling?

Waarom is bij het stabiliteits- en convergentieprogramma voorzien in een aantal temporary measures in 2009?

De heer **Tony van Dijck** (PVV) vraagt of de minister kan garanderen dat SEPA even goed is als het huidige pinsysteem. Het pinsysteem heeft bewezen efficiënt en goedkoop te functioneren en zou kunnen worden uitgebreid tot heel Europa. Er wordt gedacht over samenwerking met de creditcardmaatschappijen Visa en MasterCard, maar deze lijden grote verliezen door de kredietcrisis in de Verenigde Staten. Is de invoering van SEPA Europees aanbesteed?

In de geannoteerde agenda voor 12 februari staat dat in 2009–2010 1,75% economische groei wordt verwacht voor Nederland, maar in het coalitieakkoord wordt uitgegaan van 2%. Verdient het behoedzame scenario van oud-minister Zalm niet de voorkeur? De situatie is niet alleen in Frankrijk zorgwekkend, maar ook in Italië, het Verenigd Koninkrijk en Roemenië. Moet voor deze landen de buitensporigtekortprocedure in gang worden gezet? Waarom zijn Bulgarije en Roemenië gemachtigd om btw-vrijstellingen toe te passen? Om welke vrijstellingen gaat het hierbij?

Het is toe te juichen dat Nederland als eerste een lidstaatverklaring heeft opgesteld. Kan men op grond hiervan wel decharge verlenen, gezien de claims die eraan komen? In 2006 is 1,2 mld. meer uitgegeven aan landbouwprojecten dan is ontvangen. Er moet waarschijnlijk 6,2 mld. worden afgedragen aan de Europese Commissie, omdat er onregelmatigheden zijn geconstateerd bij de begunstigde. In dat geval moet de helft worden terugbetaald. Verder zullen er nog sancties worden opgelegd

vanwege tekortkomingen bij de uitvoering van de EFRO-structuurfondsen en de dubbele btw-teruggave.

Voorlopig zal de Europese Rekenkamer geen goedkeurende verklaring over de begroting van de Europese Unie kunnen geven, zodat hierover geen decharge kan worden verleend. De huidige vrijblijvende verantwoording kan ertoe leiden dat lidstaten onrechtmatig met het belastinggeld van hun burgers omgaan, bijvoorbeeld bij de EFRO-structuurfondsen waarbij 4 mld. te veel is uitbetaald.

Het zou goed zijn als de consument meer keuzevrijheid heeft op het gebied van hypotheeken, maar er zijn dermate grote verschillen tussen Europese landen wat betreft de huizenmarkt, belastingheffing, hypotheeksystemen, het toezicht bij en het accepteren van leningen dat dit waarschijnlijk pas op lange termijn kan worden gerealiseerd.

Antwoord van de bewindslieden

De **minister van Financiën** zegt toe voor het volgende overleg over de Ecofin Raad met een schriftelijke reactie te komen op de rapportage van de Algemene Rekenkamer over het rapport van de Europese Rekenkamer, waarover een briefing heeft plaatsgevonden. Daarbij wordt ook ingegaan op de rekenkamers in andere Europese landen, de btw-compensatie en de EFRO-structuurfondsen. Bij de begrotingsvoorbereiding in het voorjaar wordt nader onderzocht om welke bedragen het gaat. De minister deelt mee de Commissie en de Europese Rekenkamer te prijzen voor de samenwerking bij het tot stand komen van de lidstaatverklaring, maar geen decharge te verlenen over de Europese jaarrekening over 2006. Het is niet de eerste keer dat Nederland dit doet.

Het is mogelijk dat Nederland de enige lidstaat is die dit doet. In de voorbereidende fase is wel gesproken met landen als het Verenigd Koninkrijk, Zweden en Denemarken, die ook bezig zijn met een lidstaatverklaring.

Deze landen hebben besloten om niet tegen dechargeverlening te stemmen, omdat de tekst van de Commissie scherper is dan vorig jaar. Volgend jaar kan weer steun worden gezocht bij deze landen, als er nog geen verbetering is opgetreden. Daarnaast is het mogelijk dat het Europees Parlement ook niet overgaat tot dechargeverlening. Het Parlement zal op de hoogte worden gebracht van het Nederlandse standpunt.

Een bezwaar tegen die tekst van de Commissie is dat daarin niet wordt ingegaan op concrete maatregelen tot verbetering en de mogelijkheden van lidstaten om hun verantwoordelijkheid in te vullen, bijvoorbeeld door mee te werken aan een lidstaatverklaring. Vooral bij de structuurfondsen is dit een groot probleem. Los van de vraag of andere lidstaten met slordigheden weggomen, heeft de Nederlandse regering de plicht om zich tegenover haar eigen burgers te verantwoorden over hoe het belastinggeld wordt besteed. Door die transparantie bevindt Nederland zich in een legitieme positie om andere lidstaten hierop aan te spreken. Er wordt met andere lidstaten gesproken over een strakkere discipline. Oostenrijk en Slovenië overwegen ook een lidstaatverklaring in te voeren. Het Europees Verdrag biedt de Commissie en de Europese Rekenkamer niet de ruimte om dit soort informatie op lidstaatniveau te geven, maar de annual summaries vormen wel een aanzet tot een rapportage per lidstaat en kunnen ertoe leiden dat scherper wordt benoemd bij welke lidstaten het niet goed gaat.

In de conceptraadsconclusies van de Commissie die aan de Ecofin Raad van januari worden voorgelegd, wordt Frankrijk verzocht zijn plannen te herzien om de middellangetermijndoelstellingen in 2010 te kunnen bereiken, omdat de benodigde snelheid van 0,5% per jaar waarschijnlijk niet wordt gehaald. Naar verwachting worden die doelstellingen pas in 2012 gehaald, maar daarbij wordt uitgegaan van een zeer optimistische inschatting van de economische groei. In april komt de Commissie met nieuwe prognoses voor de economische groei. Als dan blijkt dat Frankrijk

geen gevolg heeft gegeven aan de gevraagde beleidswijziging, kan niet worden uitgesloten dat er sancties worden genomen. Een minder zware sanctie is een openbaar beleidsadvies of een vroege waarschuwing. Dat wordt als zeer pijnlijk ervaren. Pas wanneer het Franse overheidsstekort hoger is dan 3%, moet men overgaan tot de zware sancties van het Stabiliteits- en Groeipact. Een advies voor een buitensporigtekortprocedure is nog niet aan de orde bij het Verenigd Koninkrijk, Italië en Roemenië. Het Verenigd Koninkrijk komt net uit die procedure en Italië verkeert nog in de procedure.

De kans is niet groot dat andere lidstaten Frankrijk met flexibelere voorwaarden weg laten komen, omdat zij ook allerlei aanpassingsmaatregelen hebben moeten verdedigen tegenover hun eigen bevolking. De vorige keer dat dit probleem zich voordeed, ging het om een periode met een relatief lage economische groei. Nu is er wel sprake van financiële schokken, maar de economie bevindt zich bovenin de conjuncturele cyclus, zodat men in staat zou moeten zijn tot begrotingsaanpassingen. Er is geen grond voor heroverweging van de regels van het Pact. Als de groei tegen blijkt te vallen, moet Nederland niet terugvallen op de behoudzame ramingen daarvan. Er wordt één keer besloten over de groeiveronderstellingen om de ruimte voor uitgaven vast te stellen en dat wordt niet tussentijds bijgesteld.

Een constante factor is dat Frankrijk pleit voor politieke bemoeienis met het beleid van de ECB, maar dat daarvoor weinig steun wordt gevonden. Nederland heeft zich daar altijd tegen uitgesproken en zal dat blijven doen. De onafhankelijkheid van de ECB is vastgelegd in het Europees Verdrag.

Er is onderzocht of klimaatmaatregelen om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen, het aandeel duurzame energie te vergroten en energie te besparen uit financieel-economisch perspectief zinvol zijn. De emissievereiningen zullen in 2013 tot stand komen, zodat de opbrengst daarvan bij de volgende kabinetsformatie aan de orde komt. Deze opbrengst staat los van de vraag welke middelen nodig zijn om bepaalde klimaatdoelstellingen te halen. Daarom moet niet worden afgesproken om een bepaald percentage van die opbrengst te bestemmen voor klimaatbeleid. Het is niet verstandig om een gekwalificeerde meerderheid in een Europese Raad te laten beslissen over de prioriteiten van Nederland bij de inzet van algemene middelen. Er moet nog een aantal instrumenten worden gespecificeerd. Over de financiering van het klimaatbeleid zal nog een discussie plaatsvinden, hierin kunnen verschillen bestaan, bijvoorbeeld omdat de beginsituatie in verschillende landen anders is.

Het Witboek hypothecaire financieringen is een verkenning en bevat nog geen concrete voorstellen. De interne markt kan worden bevorderd wanneer consumenten makkelijker kunnen overstappen van de ene hypotheekverstrekker naar de andere. Het vermogen om een hypotheekschuld vervroegd af te lossen is groter bij mensen met een hoog inkomen dan bij een laag inkomen. Deze inkomenspolitieke consequentie van een maximale vergoeding bij vervroegde aflossing van een hypotheek wordt als kritische kanttekening ingebracht. De Commissie buigt zich over de reacties en komt dan met een voorstel. De minister zal bevorderen dat Nederland in een vroeg stadium betrokken is bij de voorbereiding hiervan. De minitop staat niet op de agenda van de Ecofin Raad, omdat zij daarmee een officiële status zou krijgen. Zij werd gepresenteerd als een voorbereiding op de G7 of G8, zodat zij bij de bespreking daarvan aan de orde kan komen. De uitkomst schijnt globaal neer te komen op verbetering van toezicht en transparantie en beter beprijzing van de risico's. De vragen over aanpassing van het financieel toezicht in verband met de kredietcrisis worden beantwoord in de brief van het kabinet ter voorbereiding op het algemeen overleg begin maart. Op korte termijn wordt onderzoek uitgevoerd door het Financial Stability Forum en het IMF naar de credit rating agencies. Dat wordt naar verwachting in april afgerond. De

reactie van de Amerikaanse autoriteiten was min of meer onvermijdelijk. Het probleem is dat maatregelen die op korte termijn nodig zijn, de fundamentele tekortkomingen van de Amerikaanse economie op langere termijn groter kunnen maken.

Er is al een aantal keren gesproken over procedures voor financieel toezicht in het kader van het Lamfalussy-proces. De kredietcrisis vormt een reden voor een meer permanente structuur in plaats van incidentele grensoverschrijdende samenwerking bij het toezicht. Het is niet verstandig om te komen tot een Europese autoriteit op dit gebied, omdat decentrale, nationale toezichthouders eerder op de hoogte zijn als er iets mis gaat.

De Europese mededingingsautoriteit dient erop toe te zien dat de consument door het SEPA-systeem, dat op initiatief van de markt wordt ingevoerd, alleen nog bij een of twee dure verschaffers van een betaalpas terecht kan, terwijl een goedkoper systeem uit de markt wordt gedrongen. Men moet het bestaande systeem binnen SEPA kunnen blijven gebruiken. De overgang moet «market driven» zijn in die zin dat de vraag naar het nieuwe product groter moet zijn dan die naar het oude systeem. De overheid zal bij gebruikmaking van SEPA boven een bepaald bedrag de Europese aanbestedingsregels moeten volgen.

Een statistische correctie van de gegevens over het nationaal inkomen komt regelmatig voor. In Griekenland vond een wijziging van 25% plaats en dat is wel zeer ongebruikelijk. De Commissie heeft deze onderzocht en teruggebracht tot 10%. De afdracht van Griekenland wordt aangepast aan de cijfers waarover overeenstemming is bereikt.

Het principiële bezwaar tegen stemmen met geleende aandelen is dat de transparantie van de besluitvorming in de aandeelhoudersvergadering hierdoor gevaar loopt. Als men hiertegen wil optreden, is een praktisch probleem dat moeilijk te bepalen is of aandelen geleend zijn. Bovendien kunnen aandelen ook met goede bedoelingen worden geleend. Het is moeilijk te bepalen of de situatie materieel anders is wanneer er sprake is van geleende aandelen dan wanneer de aandeelhouder zelf aanwezig zou zijn op de aandeelhoudersvergadering. Hiernaar moet nader onderzoek plaatsvinden. Daarom is het standpunt hierover voorzichtig geformuleerd. Voor de zomer komt er een standpunt van McCreevy over securities lending en daarover zal nog met de Kamer worden gesproken.

De vraag over de temporary measures in het kader van het stabiliteits- en convergentieprogramma wordt schriftelijk beantwoord.

De **staatssecretaris van Financiën** deelt mede dat Nederland bij de bestrijding van fraude met indirecte belastingen inzet op verbetering van de administratieve samenwerking tussen lidstaten. Het gaat hierbij onder andere om de btw-carrousel die door Nederland met succes is bestreden. In de reactie op de mededeling van de Commissie is Nederland ingegaan op de consequenties voor de administratieve lasten voor het bedrijfsleven. De voorkeur gaat uit naar maatregelen die specifiek zijn gericht op risicogroepen, omdat generieke maatregelen weinig effectief zijn. Het Europese Hof heeft vorig jaar uitspraak gedaan dat het onderling ter beschikking stellen van personeel door onderwijsinstellingen onder bepaalde voorwaarden kan worden vrijgesteld van btw. Lerarenpools voldoen niet aan deze voorwaarden, omdat het hierbij vaak gaat om een aparte rechtspersoon waarbij personeel in dienst is, zodat deze functioneert als een uitzendbureau. Aangezien het dan geen onderwijsinstelling betreft, kan de btw-vrijstelling hiervoor niet gelden. Deze zaak is terugverwezen naar de Hoge Raad, die arrest zal wijzen. Naar aanleiding daarvan zal worden bezien of een aanpassing van het beleidsbesluit nodig is. De staatssecretaris zegt toe de Kamer daarover te gelegener tijd te informeren.

Bij de btw-derogatie door Roemenië en Bulgarije gaat het om regelingen die andere landen ook kunnen toepassen, zoals bepalingen rond kleine en middelgrote ondernemingen.

De procedure inzake de rentebox loopt al enige tijd. De Commissie heeft aanvullende vragen gesteld die kort geleden zijn beantwoord. Zodra duidelijk is wat het standpunt van de Commissie is, zal Nederland zijn standpunt bepalen. Nederland zou tegen een afwijzende beschikking in beroep kunnen gaan bij het Hof van Justitie, maar dat kost weer tijd. Als de rentebox wordt ingevoerd en vervolgens wordt beoordeeld als staatssteun, zou alsnog teruggevorderd moeten worden. De staatssecretaris houdt de Kamer op de hoogte.

De voorzitter van de vaste commissie voor Financiën,
Blok

De voorzitter van de vaste commissie voor de Rijksuitgaven,
Aptroot

De griffier van de vaste commissie voor Financiën,
Berck